

RSABUDGET2022

Nkandziyiso wa nhlanganelo exikarhi ka Nkwama wa Tiko na Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika Dzonga

www.treasury.gov.za | [RSA Budget](#) | [#RSABudget2022](#)

Tel: (012) 315 5757
www.treasury.gov.za

XANA MPIMANYETO I YINI?

Hi Nyenzenyi lembe rin'wana na rin'wana, Holobye wa Timali u andlala mpimanyeto wa tiko, laha a tivisaka matirhiselo ya mali ya mfumo, xibalo na makungu yo lomba ya malembe manharhu lama landzelaka. Mpimanyeto wa tiko wu avanyisa mali exikarhi ka tindzawulo ta rixaka, swifundzankulu na timasipala.

XANA MPIMANYETO WU LULAMISIWA KU YINI?

1. Swiletelo swa Ndzwulo swa humesiwa leswi kombisaka mahungu ya mpimanyeto lama lavekaka
2. Tindzawulo ti rhangisa minonganoko ya tona na ku hlengela makungu yo tirhisa mali na vutinyiketi byo phakela vukorhokeri.
3. Swiringanyeto swa mpimanyeto swi yisiwa eka Nkwama wa Tiko na ku kaneriwa hi swona
4. Swiringanyeto swa mphakelo swi anakanyiwa hi tikomiti ta Valawuri-Jeneralu va tindzawulo
5. Swibumabumelo swa mpimanyeto swi endlwa hi Komiti ya Holobye
6. Xitatimente xa Pholisi xa Mpimanyeto wa Nkarhi wa le Xikarhi xi kombisa Mpimanyeto lowu nga eku teni
7. Xohetelela, mphakelo wu lulamisiwa hi Khabinete
8. Matsawa ya mpimanyeto ya lulamisiwa
9. Mpimanyeto lowukulu wa andlariwa
10. Palamende yi kanelna na ku amukela Mpimanyeto
11. Wu rhumeriwa eka Phoresidente leswaku wu sayiniwa wu endlwa nawu

ENDLELO LERI RINGANISIWEKE LERI YISAKA EKA KU HUMELELA KA IKHONOMI

Mfumo wu ndlandlamuxile tirhiselo ra mali eka swilaveko swa vanhu eka mimpimanyeto yimbirhi leyohetelela ku sirhelela ma Afrika Dzonga- ngop- fu-ngopfu mindyangu ya swisiwana.

Ntirhiso wa mali eka rihanyu, dyondzo, tindlu, malimpfuneto ya vanhu, vutleketli minonganoko ya mitirho na vukorhokeri bya timasipala wu tlakukile ku suka eka 58.2 wa tiphesente ku ya eka 59.5 wa tiphesente ta mpimanyeto exikarhi ka 2019/20 na 2021/22.

Kwolomu ka hafu ya maAfrika Dzonga hinkwavo sweswi va kuma kwolomu ka malimpfuneto yin'we ku suka eka mfumo. Hi nkarhi lowu fanaka, ikhonomi a yi le ku kuleni hi xihatla ku ringanelu leswaku vanhu votala va ta kota ku kuma mitirho, leswi nyanyisaka mpfumaleko wa ndzingano na vusiwana.

Mpimanyeto wu ringeta ku

ringanisa mali na ntirhiso. Mfumo a wu tirhisa ku tlula leswi a wu swi kuma eka mali naswona leswi swi endlile leswaku mali ya mfumo yi kumeka yi tsekatseka Nkandingano lowu wu fanele wu lulamisiwa. Ku tsandzeka ku endla sweswo swi ta vanga leswaku mfumo wu lomba mali yotala ku kuma mali yo tirhisa. Xikweleti xa mfumo sweswi xi tlakukile xi ya eka R 4.35 wa titiriliyoni. Eka rhandi yin'wana na yin'wana ley ihlengeliweke eka mali ya xibalo, 17 wa tisente yi tirhisiwa ku hakela ntswalo eka xikweleti lexi- mali ley a yi ta tirhiseriwa ku tumbuluxa mitirho , yi antswisa dyondzo na ku aka swibedlhele. Loko xikweleti lexi xi nga hungutiwi, xi ta yisa eka mpfilumpfilu wukulukumba wa ikhonomi na mali.

Kwolomu ka malembe mambirhi, Afrika Dzonga a ri kayakaya hi ntungu wa COVID-19 na ku yima ndhawu yin'we

ka ikhonomi. Mfumo wu rhangisile ku ponisa vutomi na swiloaveko swa vutomi, na ku sapota maAfrika Dzonga lava nga swisiwana, loko hi hala tlhelo wu karhi wu tshamisekisa timali ta tiko hi nkarhi wa ku ya ehansi ka ikhonomi hi malembekhum. Hikuva nhlengeleto wa xibalo a wu antswa ku tlula leswi a wu languterisiwile xiswona lembe leri, mfumo wu kota ku nyika mali eka minonganoko ya xihatla yotala. Kambe antswa wotala wa xibalo wu languteriwa ku va wa nkarhinya Loko ikhonomi ya hina yi kula hi xihatla, mali yi ta antswa. Sweswo swi ta pfumelela mfumo ku pfala vangwa exikarhi ka mali ya wona na ntirhiso, na ku tshamisekisa xikweleti swa wona.

Mpimanyeto wu nyika ntirhiso wa nkarhinya wo engetela, ngopfungopfu eka nseketelo wotala wa malimpfuneto ya vanhu, ntumbuluxo wa mitirho na

xiyenge xa swa rihanyu ku ya emahlweni xi lwa na COVID-19. Hi nkarhi lowu fanaka, mfumo wu ta yisa emahlweni xitirateji xa wona xa nkarhi wa le xikarhi xo hunguta nkayivelu wa mpimanyeto na ku yimisa ku kula ka xikweleti. Mpimanyeto wa 2022 wu engeterile R 350 hi n'hweti mali ya swintshunxo swa COVID-19 hi 12 wa tin'hweti. Kambe ku engetela malimpfuneto na le ndzhaku ka Nyenankulu 2023 swi ta laveka ku va ku ri na laha ku kumiwaka kona mali ya nkarhi hinkwawo leswi nga ta vula ku ndlandlamuka ka xibalo kumbe hunguto eka ntirhiso wun'wana wa tiko. Mfumo wu le ku langutisensi milawu na nkoka wa malimpfuneto ya nkarhi hinkwawo, na tindlela to nyika mali ku tiyisisa leswaku swa koteka. Switiviso swo yisa emahlweni swi ta endlwa eka Xitatimente xa Pholisi xa Mpimanyeto wa Nkarhi wa le Xikarhi (MTBPS).

KU TIYISISA IKHONOMI YO HETA NKARHI WOLEHA NA YO HUMELELA

Ntungu wu khumbhile hi ndlela yo ka yi nga ri kahle makete wa mitirho, na kwolomu ka 2.1 wa mamiliyonu ya mitirho leyi lahlekeke ku sukela kotara yosungula ya 2020. Ku na nxungeto wa xiviri wa leswaku mitirho leyi yi lahlekeke yi nge he vuyi.

Ku humelela hi xihatla ka madzolonga ya tiko hi Mawuwani 2021 e KwaZulu-Natal na swiphemu swa Gauteng na swona swi vavisile ikhonomi na ku hunguta mitirho. Makungu ya mfumo yo humelela ya kongomisa eka ku tumbuluxa mitirho na nseketelo wa muholo. Leswi swi katsa ku nyika minonganoko ya mitirho ya mfumo na nkutazo wa xibalo. Hi nkarhi lowu fanaka, mfumo wu le ku hundzuluxeni ka swivumbeko ku tisa swikili swotala eka ikhonomi na ku endla leswaku swi olova ku endla bindzu.

MARUNGULA YO HUMA EKA HOLOBYE

Pholisi ya tirhiselo ra mali – leyi ku nga xiphemu xa vutihlamuleri bya Nkwama wa Tiko –hi yin'wana ya switirho swa nkoka leswi nga kona eka hina ku hlamula eka mitlhontlho ya vusweti, mpfumaleko wa mitirho na nkandzingano leswi nyanyisiweke hi mpfilumpfilu wa COVID 19.

Mpimanyeto wa 2022 wu mayelana na nhlayiseko wa mali na nsirhelelo wa swisiwana, lava ku nga vona va nga hlaseriwa swinene hi mimbuelo ya ntungu' na ku endla leswaku ku va na nkulo.

Ndlela ya mali ya xibalo leyi hi yihlawuleke yi katsa ku tshamisekisa swikweleti swa hina loko hi hala tlhelo hi pima nkayivelu wa hina wa mpimanyeto. Hi tlhele hi tinyiketela ku kuma tndlela to hlayisa/yisa emahlweni nseketelo wa nkarhinya wa mali ku seketela lava nga eka nxungeto swinene exikarhi ka hina ku suka eka minchumu ya ntungu.

Hi ku engetela, hi le ku simekeni ka magoza na tipholisi leswi kongomisiweke eka ku tiyisisa nkulo wa nkarhi woleha wa ikhonomi hi ku tumbuluxa swiyimo leswi lavekaka ku koka rinoko ra vuvekisi, ku tlakusa vuswikeri bya mfumo ku khutaza gingiriko ra ikhonomi, na ku tiyisisa leswaku mali ya tiko yi tirhisiwa hi ndlela ya kahle na ya vutihlamuleri.

Lowu a hi ntirho wo olova. Wu lava leswaku hi endla cincaniso wa xitrateji na swiboho swo tika. Leswi swi katsa ku endla nyiketo wa nkarhi wokoma, ku katsa ku sivela ntirhiso wa mali, leswaku hi ta aka xivandla xa mali leyi lavekaka ku vekisa eka ikhonomi na ku hlayisa mpimo wa le henbla wa mphakelo wa vukorhokeri.

Swi tlhela swi koxa leswaku hi kuma ku suka eka ku tiya ka hina na ku humelela tanihu vanhu lava tshamaka va karhi va humelela hambiloko swi nga kotekei.

Ehenbla ka malembe mambirhi lama hundzeke, ku sukela loko ntungu wu hlaserile hi lekusunguleni ka 2020, hi endlile tinhlamulo ta hina leswaku ti fana kumbe ku hundza mintlhioontlho leyi hi yi languteke. Hi ku nonoka, hi goza hi goza, hi le ku humeleleni eka ku aka nakambe ikhonomi ya hina.

NTIRHISO WA SWITIRHISIWA KU TLAKUSA VUVEKISI NA NKULO

Tiphurojeke leti lulameke ta switirhisiwa ti nga seketela nkulo wa ikhonomi wa nkarhi woleha, tumbuluxa mitirho na ku hunguta vusiwana. Mfumo wu le ku hlanganiseni ka switirhisiwa na mabindzu na mavandla man'wana ku nyika mali vuvekisi lebyi.

Ntirhiso wa switirhisiwa swa xiyenge xa mfumo eka malembe manharhu lama nga ta landzela wu pimanyetiwa eka R 812.5 wa mabiliyonu. Swifundzankulu na timasipala swi languteriwa ku tirhisa R 185.5 wa mabiliyonu na R 194.4 wa ma-

Mitirho ya le henbla, na ndlandlamuko wa tlawa wa le xikarhi, swi ta tlakusa miholo na ntirhiso hi ku famba ka nkarhi.

Mfumo wu yile emahlweni na hundzuluxo wa swivumbeko leswi hlamuseriweke eka 2021 MTBPS. Xikombiso, Ndzwawulo ya Vurimi, Antswiso Misava na Nhluvukiso wa Matiko Xikaya yi hrisile tihekitarra ta 200 000 ta misava eka mitlawa leyi vekiweke emahlweni, leyi seketelaka ku ntumbuluxo wa mitirho na mabindzu lamatsongo. Makumenthanu wa tiphurojeke ta nkoka ta switirhisiwa, leti nga na nkoka wa R595 wa mabiliyonu,

ti vekiwele eka xiyimo xosungula eka tindhawu to fana na eneji na mati ku antswisa vuswikeri bya ikhonomi byo kula hi xihatla.

Nkwama wa Tiko wu vhumbha leswaku ikhonomi yi ta kula hi 2.1 wa tiphesente hi 2022, leswi nga hi xihatla eka leswi a hi swi languterile. Hambiswiratano, mimbuelo hi xitalo ya ntungu a yi se vonaka, ngopfungopfu eka ku lahleka ka mitirho na vuvekisi lebyi hlwerisiweke. Miantswiso ya mfumo leyi kunguhatiweke i ya nkoka ku pfuxeta vuvekisi, nkulo na mitirho.

biliyonu eka switirhisiwa hi nkarhi wofana, hi ku landzelelana. Tindlu ta vanhu leti akiweke hi mfuneto wa nhluvukiso wa vutshamiso bya vanhu ti languteriwa ku va eka nhlayo ya R44.3 wa mabiliyonu.

"Eka malembe manharhu lama landzelaka, mfumo wu ta engetela vuswikeri byo endla gezi, tlakusa na ku ndlandlamuxa netiweke ya swa vutleketli, antswisa mbhasiso na vukorhokeri bya mati"

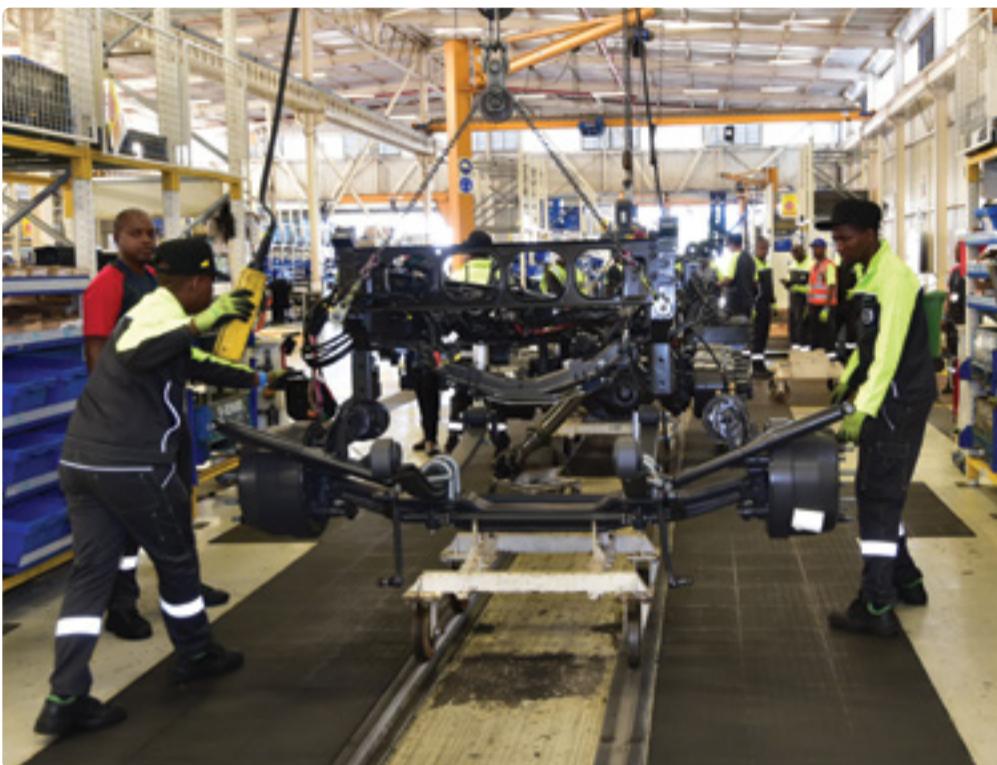
Rifuwo leri ra tindlu ri ta hundziseriwa eka vinyi va tindlu. Eka malembe manharhu lama landzelaka, mfumo wu ta engetela vuswikeri byo endla gezi, tlakusa na ku ndlandlamuxa netiweke ya swa vutleketli, antswisa mbhasiso na vukorhokeri bya mati. Wu ta tlhela wu ya emahlweni wu hlayisa na ku antswisa switirhisiwa swa rihanyu na dyondzo.

NTIRHISO EKA SWA RIHANYU KU LWA NA COVID-19

Afrika Dzonga ri hlanganile na swiyenge swa mune swa ntlulelo wa COVID-19, na 3.6 wa mamiliyonu ya tikheyisi leti tiyisisiweke na 95000 wa mafu lama tiyisisiweke hi ku hela ka Sunguti 2022.

Ku hangalasiwa ka ntlhavelo wa COVID-19 i swa nkoka eka ku lawula ku hangalaka ka xitsongwatsongwana na ku hunguta ku nyanya ka mintlulelo. Tsengo wo ringana R 2.3 wa mabiliyonu wu phakeriwile ku ya emahlweni ku xaviwa tidosi to engetela na ku nyika ntlhavelo ku sukela Dzivamisoko 2022 ku fikela Nyenyanaku 2023.. Swifundzankulu swi ta kuma mphakelo wo engetela wo ringana R 15.6 wa mabiliyonu eka malembe manharhu lama landzelaka ku lwa na COVID-19 na fikelela nkayivelu eka mphakelo lowu lavekaka.

KU TUMBULUXA MITIRHO HI KU TIRHISA NGHINGIRIKO RA PHURESIDENTE RO TUMBULUXA MITIRHO

Nghingiriko ra mitirho ra phuresidente ri lonciwile hi Nhlanguila 2020 tanihi xiphemu xa nhlamulo ya mfumo eka ntungu wa COVID 19.

Ku fikela namuntlha, nghingiriko ri nyikile nseketelo eka 840 000 wa vanhu hi nhlanganiso wa ntumbuluxo mitirho, na nhlayiso wa mitirho na minghenelalo ya nseketelo wa swa vutomi. Eka malembe mambirhi lama landzelaka, R 18.4 wa mabiliyoni yi phakeriwile ya leswaku nghingiriko ri nyika nseketelo lowu kongomisiweke eka vanhu vo ringana 500 000.

Eka malembe mambirhi lama landzelaka, R 18.4 wa mabiliyoni yi phakeriwile ya leswaku nghingiriko ri nyika nseketelo lowu kongomisiweke eka vanhu vo ringana 500 000. Ri kongomisa eka ku nyika ntirho wa nkoka na nseketelo wa swa vutomi, ngopfu-ngopfu eka vanhu lavatsongo lava nga hava mitirho.

AJENDA YO ANTSWISA MPIMANYETO

Yi lonciwile hi 2018, Vulekamali i photali yo tirhiseka leyi wineke masagwata ya online leyi nyikaka matsalwa lama fambelanaka na mpimanyeto na matheriyali ya vuleteri.

Ku fikela namuntlha, datara leyi a yi tirhisiwa hi vanhu, mavandla ya

akhademiki, vateki va mahungu na minhlangano ya vaaki. Phothali yi bohelela dyondzo ya vaaki na ntirhisani eka mpimanyeto. Vulekamali a yi ri karhi yi hlayisiwa ku fikela sweswi - Nkwama wa Tiko wa tsaka ku tivisa ku vuya ka wona naswona nhluvukiso wo ya emahlweni lowu nga ta sungula endzhakunyana lembe leri.

Nkwama wa Tiko, hi ku tirhisanana na nhlanganano wa vaaki IMALI YETHU, wuta ya emahlweni wu nyika mahungu mantshwa hi ku tirhisa phothalo

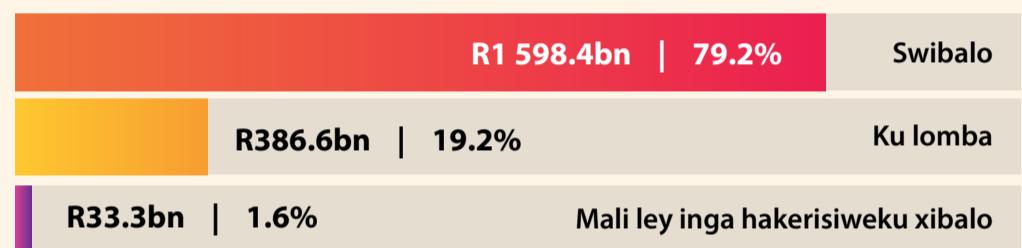
TIMALIMPUNETO

Timalimpfuneto ti ta sapota 18.6 wa mabiliyoni ya vanhu exikarhi ka Dzivamisoko 2022 na Nyenyanuku 2023. Malimpfuneto ya switshunxo swa makhombo yi phakeriwile eka R 44 wa mabiliyoni ku nyika vapfuniwa R350 hi n'hweti. Mpimanyeto wu ta engetela nkoka wa timalimpfuneto ta nkarhi hinkwawo hi ku fambisana na infulexini.

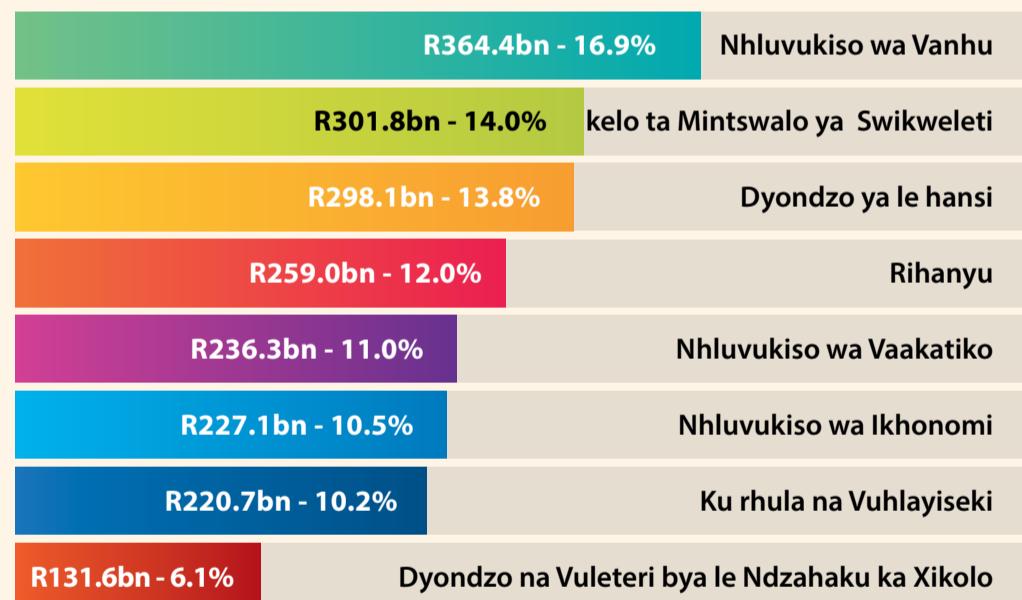
TIMALIMPUNETO	2021/22	2022/23
MALIMPUNETO YA VADYUHARI TA MFUMO	R1 890	R1 985
MALIMPUNETO YA VADYUHARI LAVA NGA EHENHLA KA MALEMBE YA 75	R1 910	R2 005
MALIMPUNETO YA KHALE KA MASOCHA	R1 910	R2 005
MALIMPUNETO YA VUTSONIWA	R1 890	R1 985
MALIMPUNETO YO WUNDLA N'WANA	R1 050	R1 070
MALIMPUNETO YA NHLAYISO	R1 890	R1 985
MALIMPUNETO YA N'WANA	R460	R480

XANA MALI YI TA YI HUMA KWIHI NASWONA YI TA TIRHISIWA KU YINI HI 2022/23?

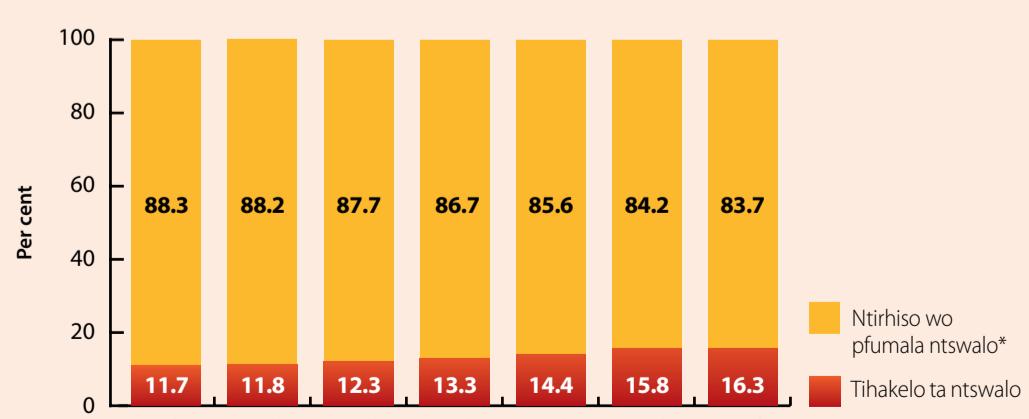
LAHA MFUMO WU NGA TA KUMA KONA MALI HI 2022/23

NTIRHISO WA MFUMO HI 2022/23

TIHAKELO TA MFUMO TO PFUMALA NTSWALO NA TA NTSWALO TANIHI NKAVELO WA NHLAYO HINKWAYO YA TIRHISELO RA MALI

* Ntirhiso wo pfumala ntswalo i ntirhiso hinkwawo hi mfumo ku nga katsiwi mitswalo leyi hakeriwaka hi swikweleti.

SWIRINGANETO SWA XIBALO SWA 2022

XIBALO XA MALI-NGHENA XA MUNHU YENA N'WINI

XANA KU CINCA KA XIBALO XA MUNHU XA MBUYELO KU KU KHUMBHISA KU YINI?

Mpimanyeto wa 2022 wu nyika swintshunxo swa xibalo hi ku tivisa hundzuluxo wa burakete ya xibalo xa munhu xa mbuyelo na tirhibeyiti hi ku fambisana na mpimo wa infulexini wa 4.4 wa tiphesente. Mali ley i munhu a nga yi holaka a nga se laveka ku hakela xibalo xa xibalo xa lembu ku sukela 1 Nyenankulu 2022 ku fikela 28 Nyenanyani 2023 yi hundzuluxiwile hi ndlela ley i landzelaka:

XIYENGE XA XIBALO	LEMBE RA XIBALO 2021/22	LEMBE RA XIBALO 2022/23
Ehansi ka 65 wa malembe	R87 300	R91 250
Malembe ya 65 ku fikela 74	R135 150	R141 250
Malembe ya 75 ku ya ehenhla	R151 100	R157 900

Xiyenge lexintshwa xa xibalo xa vahakelivaxibalo xi hi ndlela ley i landzelaka:

TIRHIBEYITI TA XIBALO	LEMBE RA XIBALO 2021/22	LEMBE RA XIBALO 2022/23
Masungulo(vanhу hinkwavo)	R15 714	R16 425
Vumbirhi (malembe ya 65 ku ya ehenhla)	R8 613	R9 000
Malimbe ya 75 ku ya ehenhla	R2 871	R2 997

SWIBALO SWA FOLE NA BYALWA

KU NDANDLAMUKA KA SWIBALO SWA BYALWA NA FOLE

Swibalo swo kongomisa eka swakun'wa leswi nga na xihoko na swikumiwa swa fole swi ta ndandlamuka exikarhi ka 4.5 na 6.5wa tiphesente.

ENGETERIWA HI:	
Biya ya malt	11c hi khene ya 340ml
Wayini ley i nga nyikeku matimba	17 hibodlhela ra 750ml
Wayini ley i nyikaka matimba	33c hi bodhlela ra 750ml
Wayini ya spakilini	76c hi bodhlela ra 750ml
Tisayida na swakunwa swa xihoko na muhandzu	11c hi khene ya 340ml
Swipiriti	R 4.83 hi bodhlela ra 750ml
Tisigarete	R 1.03 hi phakiti ra 20 wa toni
Swikumiwa swa fole leri hisiweke	78c hi phakiti ra 20 wa toni
Fole ra Sigarete	R 1.16 hi 50g
Fole ra phayiphi	37c hi 25g
Tisiga	R 6.77 hi 23g

TILEVHI NA XIBALO XA SWITSHIVELWA

A ku na ku ndandlamuka eka levhi ya switshivelwa hi ku angarhela na levhi ya Nkwama wa Tinghozi ta le Magondzweni. Sweswi:

- Levhi ya switshivelwa hi ku angarhela i R 3.85 hi litara na R 3.70 hi litara ya dizele
- Levhi ya Nkwama wa Tinghozi ta le Magondzweni i R 2.18 hi litara ya petirolo na dizele hinkwaswo.

Xibalo xa khaboni eka switshivelwa xi ta ndandlamuka hi sente yi 1 hi litara ku sukela 6 Dzivamisoko 2022. Leswi swi ta ndandlamuka xibalo xi ya eka 9c hi litara ya petirolo ku ya eka 10c hi litara eka dizele

MIMPIMO YA XIBALO

XIBALO: VANHU NA TITHIRASITI

Xibalo lexi hakeriwaka hi vanhu xa lembu xibalo leri helaka exikarhi ka 1 Nyenankulu 2022 na 28 Nyenanyani 2023

Muholo lowu hakerisiwaka xibalo (R)	Mpimo wa xibalo (R)
0 ku fikela 226 000	18% ya muholo lowu hakerisiwaka xibalo
226 001 ku ya fika eka 353	40 680 + 26% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ya le henhlka 226 000
353 101ku fika eka 488 700	73 726 ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 353 100
488 701 ku fika eka 641 400	115 762 ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 488 700
641 ku fika eka 817 600	170 734 +39% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 641 400
817 601 ku fikela 1 731 600	239 452 + 41% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 817 600
1 731 60 na le henhlka	614 192 + 45% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo na ley i nga ehenhla ka 1 731 600
Tithirasiti ku nga ri tithirasiti to hlawuleka	45%

XIBALO XA MBUYELO: TIKHAMPHANI

Malembe ximali lama helaka hi siku rihi kumbe rihi exikarhi ka 1 Dzivamisoko 2022 na 31 Nyenankulu 2023.

Muxaka	Mpimo wa xibalo
Tikhamphani	28% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo (ku fikela 30 Nyenankulu) 27% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo (ku sukela 31Nyenankulu)

XIBALO XA MBUYELO: MABINDZU LAMATSONGO

Malembe ximali lama helaka hi siku rihi kumbe rihi exikarhi ka 1 Dzivamisoko 2022 na 31 Nyenankulu 2023.

Muholo lowu hakerisiwaka xibalo (R)	Rate of tax (R)
0 to 91 250	0% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo
91 251 to 365 000	7% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 91 250
365 001 to 550 000	19 163 + 21% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 365 000
550 001 na ku ya ehenhla	58 013 + 28% ya mali ley i nga ehenhla ka 550 000 (ku fikela 30 Nyenankulu) 58 013 + 27% ya mali ley i nga ehenhla ka 550 000 (ku sukela 31 Nyenankulu)

MALI YA XIBALO XA MABINDZU LAMATSONGO

Malembe ximali lama helaka hi siku rihi kumbe rihi exikarhi ka 1 Nyenankulu 2022 na 28 Nyenanyani 2023.

Muholo lowu hakerisiwaka xibalo(R)	Mpimo wa xibalo
0 to 335 000	0% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo
335 001 to 500 000	1% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 335 000
500 001 to 750 000	1 650 + 2% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 500 000
750 001 na ku ya ehenhla	6 650 + 3% ya mali ley i hakerisiwaka xibalo ley i nga ehenhla ka 750 000